

IT-infrastrukturprogram

2019-2025

Antagen av kommunfullmäktige 2019-09-16, § 67

Ödeshögs kommun

Innehållsförteckning

Inledning	2
Syfte	2
Vad är bredband?	2
Samhällsnytta med bredband	3
Relevanta mål och strategier	3
Internationella mål	3
Nationella mål	4
Regionala mål	4
Lokala mål	5
Ansvarsfördelning och roller	6
Regionens ansvar	6
Länsstyrelsens ansvar	6
Kommunens ansvar	6
Kommunens roll	7
Samverkan med närbelägna kommuner	7
Byalag	8
Principer för utbyggnad	8
Kommunens nulägesanalys	8
Ödeshögs kommuns mål och insatser	10
Mål för bredbandsutbyggnaden	11
Insatser för att nå målen	11
Källor	13

Inledning

Alla invånare bör ha en säker och snabb internetåtkomst. Alla invånare bör även ta del av samhällsservice under samma villkor, företag ska kunna utvecklas oberoende vart de är belägna och det offentliga ska kunna effektivisera servicen till invånarna. I framtiden förespås exempelvis att flera välfärdstjänster kommer bäras av den digitala infrastrukturen.

Hela Sverige ska ha tillgång till snabbt bredband senast år 2025, vilket är målet i regeringens bredbandsstrategi från 2016, *Sverige helt uppkopplat 2025*. För att nå detta mål krävs stora insatser, både från privata och offentliga aktörer. För närvarande är tillgången till bredband begränsad i stora delar av landsbygden. Genom att generellt bygga ut bredband i hela kommunen kan skillnaderna mellan tätort och landsbygd minska samt göra det mer attraktivt att bo och driva företag inom hela kommunen.

En kommunal bredbandsstrategi är ett bra verktyg för att främja bredbandsutbyggnaden i kommunen. Ett strategiskt förhållningssätt är en framgångsfaktor för utbyggnaden av bredband.

Syfte

Syftet med IT-infrastrukturprogrammet är att ange Ödeshögs kommuns målsättning för bredbandsutbyggnaden i kommunen samt en beskrivning av hur Ödeshögs kommun kommer att arbeta för att nå målen. Programmet ska även konkretisera nyttan med bredband för kommuninvånarna samt tydliggöra vikten av en väl utbyggd IT-infrastruktur i kommunen.

IT-infrastrukturprogrammet är Ödeshögs kommuns första och ska användas som ett planeringsunderlag vid prioriteringsdiskussioner samt ligga till grund i arbetet med att ta fram handlingsplaner inför kommande bredbandsutbyggnader.

Vad är bredband?

Det finns ingen legaldefinition på vad ordet bredband innebär. Bredband anses vara ett samlingsnamn för olika tekniker som gör det möjligt att ansluta till internet med hög överföringshastighet. Definitionen är därför teknikneutral. Enligt lag (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät definieras ordet bredbandsnät som ett elektroniskt kommunikationsnät som kan leverera tjänster för bredbandstillgång med en hastighet av minst 30 Mbit/s.

Några exempel på tekniker som används:

- **Fiber**
  - Fiber anses som den mest framtidssäkra tekniken eftersom den möjliggör hög överföringskapacitet och har en symmetrisk överföringshastighet, det vill säga att det går lika snabbt att skicka som att ta emot en fil. Fiberkabeln består av glasfibrer, lika tunna som ett hårstrå, som skickar signaler med hjälp av ljuspulser. Det krävs att ny infrastruktur byggs för att hushåll ska kunna anslutas till fiber.
- **Kabel-tv**
  - Bredband kan erbjudas via kabel-tv-näten. Kabel-tv-näten har dock en begränsad utbredning då näten förekommer i de flesta fall i tätortsområden. Överföringshastigheten är högre än den via xDSL men lägre än den via fiber. Idag anläggs kabel-tv-nät i mycket begränsad omfattning.

- **xDSL**
  - xDSL är en samlingsbeteckning på en grupp av tekniker där stora mängder data överförs över telefonledningar av koppar. Vilken typ av digitalt system som sänds över ledningen framgår av den bokstav som ersätter x. Ett exempel är ADSL, vilken är den vanligaste förekommande tekniken inom denna grupp. Hastigheten på xDSL är beroende av hur långt avståndet är till närmaste telestation samt kvalitén på teleledningarna och den utrustning som sitter i telestationen. Idag avvecklas stora delar av kopparnätet, vilket gör att xDSL inte längre är ett alternativ i stora delar av landet.
- **Mobilt bredband**
  - Det mobila bredbandet täcker idag stora delar av Sverige. Fördelen med tekniken är att det går att vara uppkopplad var som helst och när som helst. En förutsättning är att det finns tillräckligt bra täckning. Hastigheten via mobilt bredband är känslig för stora mängder datatrafik. I de fall många användare är uppkopplade samtidigt mot samma mast delar de på mastens kapacitet, vilket oftast leder till lägre hastighet.

Samhällsnytta med bredband

Tillgång till bredband med hög överföringshastighet och kapacitet är en förutsättning för god tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det bidrar till ett hållbart samhälle och är grundläggande för de tre övergripande begreppen globalisering, urbanisering och digitalisering. Tillgång till bredband är en förutsättning för att i framtiden kunna bo och verka i hela landet. Alla hushåll och företag bör ha goda möjligheter att använda sig av digitala samhällstjänster och service. Det handlar om att ha en fungerande vardag och är i grunden en demokrati- och rättighetsfråga i vårt moderna samhälle.

Relevanta mål och strategier

Det finns flera olika relevanta mål och strategier som är kopplade till bredbandsutbyggnaden i kommunen. Utöver Ödeshögs kommuns mål och insatser, vilka presenteras senare i detta program, finns det internationella, nationella samt regionala mål och strategier. Viktigt att beakta är att målen är teknikneutrala då målen riktar sig till både fasta och mobila tekniker.

Internationella mål

Europeiska kommissionen har som vision att år 2025 ska Europa vara ett Gigabitsamhälle. För detta har kommissionen angivit följande tre mål:

- Gigabit-hastighet till alla skolor, tågstationer, flygplatser, universitet, sjukhus etc. samt till teknikintensiva företag.
- 5G täckning för alla städer och större transportstråk.
- En bredbandsuppkoppling på minst 100 Mbit/s till alla hushåll i Europa.

Nationella mål

I slutet av år 2016 antog regeringen en ny bredbandsstrategi för Sverige, *Sverige helt uppkopplat 2025*. I strategin anges tre mål, vilka presenteras nedan:

- År 2020 bör 95 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.
- År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet
  - där man normalt befinner sig
  - situationsanpassat
  - applikationstäckning
- År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband
  - 98 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 1 Gbit/s
  - 99,9 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 100 Mbit/s
  - 100 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 30 Mbit/s

För att nå målen anger den nationella bredbandsstrategin tre stycken strategiska områden:

- **Roller och spelregler** – För att höja utbyggnadstakten ska roller och spelregler vara tydliga för bredbandsmarknadens aktörer.
- **Kostnadseffektiv utbyggnad** – För att sänka inträdeshindren på bredbandsmarknaden ska planer, villkor och incitament vara tydliga.
- **Nät och tjänster till alla** – För att nå allt längre och allt fler ska hinder för att tekniker och aktiviteter ska kunna samverka undanröjas.

Regionala mål

I början av år 2018 beslutade Region Östergötland om att ta fram en ny regional bredbandsstrategi, *Bredbandsstrategi för Östergötland 2018-2025*. Strategin föreslår tre mål för den regionala bredbandstillgången. Målen är i stort de samma som de som togs fram nationellt. Skillnaden är att slutmålet år 2025 är formulerat som ett ska mål. De regionala målen presenteras nedan:

- År 2020 bör 95 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.
- År 2023 bör hela Östergötland ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
- År 2025 ska hela Östergötland ha tillgång till snabbt bredband
  - 98 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s
  - 99,9 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 100 Mbit/s
  - 100 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 30 Mbit/s

I den regionala bredbandsstrategin anges fem stycken strategiska områden:

- **Samverkan** – För att nå målen krävs en aktiv samverkan som gör att utbyggnaden når längre ut i geografien.
- **Samordning** – Det är viktigt med en samordning av insatser inom andra infrastrukturområden så som el och VA. En samordning med andra strategidokument, utvecklingsplaner och forum är också nödvändiga.
- **Användning** – Att privata och offentliga aktörer har en vilja att ansluta sig till bredband. En hög anslutningsgrad är ofta den drivande faktorn att bredband byggs ut.

- **Teknik och robusthet** – Målen i bredbandsstrategin är teknikneutrala och det är därför viktigt att använda sig av olika tekniker för att nå målen. Befintliga nät ska även följa uppsatta standarder och normer för att näten ska vara driftsäkra.
- **Finansiering** – Utbyggnaden av bredband i Sverige är i huvudsak marknadsdriven. Det är avgörande att marknadens aktörer fortsätter sina investeringar och ges incitament och förutsättningar för det. Det är även viktigt att det offentliga bidrar med åtgärder i områden där avstånden ökar och befolkningstätheten minskar.

Lokala mål

I början av mandatperioden antog kommunfullmäktige en kommunplan som uttrycker majoritetens vilja den kommande mandatperioden. I den aktuella kommunplanen, *Samverkan för Ödeshög 2018-2022*, anges två viljor som kan kopplas till kommunens IT-infrastrukturprogram:

- Behovet av digital infrastruktur har ökat för både arbete och fritid. Tillgång till bredband är en viktig förutsättning för våra medborgare och för näringslivets utveckling. Utbyggnaden måste öka under kommande mandatperiod.
- För att kunna möta våra medborgares behov av service i framtiden behöver vi öka takten med ny teknik och nya arbetsformer, att följa och ligga i framkant vad gäller digitaliseringen är nödvändigt.

År 2018 antogs *Planeringsdirektiv 2019 med plan 2020-2021* av kommunfullmäktige i Ödeshögs kommun. Planeringsdirektivet med budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för Ödeshögs kommuns nämnder och bolagsstyrelser.

Planeringsdirektivens utformning styrs av kommunplanen och direktiven styr den kommunala verksamheten kommande år samt ger en plan för ytterligare två år. Planeringsdirektiven innehåller flera olika mål, varav två berör kommunens IT-infrastrukturprogram:

- **Öka takten i fiberutbyggnaden i hela kommunen** – Bedömning är att statens ambition om att marknaden ska bygga ut fibernät inte fungerar för att Ödeshög ska nå statens bredbandsmål. Kommunen måste ta ett utökat ansvar för att bygga ut nätet till företag och hushåll. Takten måste avsevärt öka under planperioden.
- **Ökad digitalisering** – Digitaliseringen kommer vara en viktig faktor för att säkra kvalitén i den kommunala servicen. Antalet e-tjänster och användningen av digital teknik ska ökas. Invånarnas intresse för digital teknik och deras tillgång till uppkopplingar av god kvalitet måste därför också öka.

Ansvarsfördelning och roller

Regionerna, länsstyrelserna och kommunerna har ett gemensamt ansvar i att arbeta mot att så många som möjligt får tillgång till bredband med hög överföringshastighet och kapacitet. Samtliga aktörer ska samverka för att nå de uppsatta målen.

Regionens ansvar

Regionen ansvarar för att:

- Arbeta med övergripande samordning och samverkan.
- Vara sammankallande för ett nätverk om bredbandsfrågor.
- Genomföra kartläggning och behovsanalys.
- Följa upp Bredbandsstrategi för Östergötland 2018-2025.
- Utifrån sin egen verksamhets behov aggregera efterfrågan där det är möjligt.
- Tillsammans med kommunerna analysera olika alternativ för att finna en gemensam metod och princip för att få till en ökad utbyggnad i de områden där marknaden inte finner det kommersiellt gångbart att bygga ut.
- Identifiera och vid behov stötta robustethöjande insatser.

Länsstyrelsens ansvar

Länsstyrelsen ansvarar för att:

- Handlägga stöden inom landsbygdsprogrammet och informera om stöden och dess effekt.
- Arbeta med risk- och sårbarhetsanalys som berör nätens robusthet och säkerhet.

Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar för att:

- Likt Regionen aggregera efterfrågan där det är möjligt. Genom att slå samman efterfrågan kan intresset från marknads aktörer att investera i bredbandsutbyggnaden öka.
- Arbeta strategiskt med frågan och ha en tjänsteman med ansvar för bredbandsfrågan.
- Se över hur bredband, fasta och mobila nät, kan integreras i samhällsplaneringsprocesserna.
- Vid behov analysera olika alternativ för att nå de hushåll och företag där marknaden inte finner det kommersiellt gångbart att bygga ut.

Regeringens beslut avseende *Ny plan- och bygglag samt en ändring av anläggningslagen 1973:1149* innebär att kommunen ska ansvara för dokumentation av kabelnäten och övrig bredbandsinfrastruktur. Detta gäller främst:

- Mobilstationer.
- Telestationer och telenät inkl. nedläggningshotade stationer och nät.
- Nätstrukturer och sträckning inkl. lokaler och etableringar.
- Operatörer som är verksamma inom kommunen.
- Lokalt stadsnät/kommunens nät.
- Övrig IT-infrastruktur – försvar, privata företag etc.

Lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät och de förändringar som skedde i plan- och bygglagen 2017, gällande byggtekniska krav för bredbandsanslutning, påverkar också kommunens ansvar i bredbandsfrågor.

Kommunens roll

Kommunen har en viktig roll för att bredbandsmålen ska uppnås, vilket även den nationella bredbandstrategin understryker. Ödeshögs kommun äger dessutom ett passivt fibernät i kommunen som är en viktig tillgång för att nå målen. Nätet byggs med kommunala, statliga och EU-medel samt anslutningsavgifter. Utbyggnad, underhåll och drift av nätet ska bekostas av anslutningsavgifter och månatliga nätavgifter. I anslutningskostnaden ingår idag allt material som behövs för en passiv fiberanslutning, blåsning och svetsning av fiber till fastigheten, inmätning och dokumentation samt framtida underhåll av nätet.

På uppdrag av kommunen ansvarar kommunalförbundet ITSAM för det praktiska arbetet kring frågor som berör IT-infrastruktur, frågor som exempelvis utbyggnaden av nätet, anslutning av nya kunder samt drift och förvaltning av nätet.

Det är av stor vikt för kommunen att kommuninvånarna har tillgång till robust bredband med hög kapacitet och det är därför viktigt att kommunen bidrar med att kommunicera nyttan och vikten av tillgången till bredband.

Kommunen ska:

- I första hand använda sig av de resurser som vid varje tillfälle bäst gagnar en snabb utbyggnad av nätet. Detta förutsätts som regel vara kommunalförbundet ITSAM som har kommunens uppdrag och samlade kompetens i dessa frågor.
- Använda sig av Byalagskonceptet där detta bidrar till en snabb utbyggnad av nätet.
- Vara offentlig part vid ansökan om bidrag för IT-infrastruktur där det är möjligt. Kommunen kan ansöka om, eller samordna ansökan om, medel från andra offentliga organ och därefter upphandla infrastruktur. Kommunen ska genom sitt program- och planarbete stå som garant för att infrastruktur som på detta sätt blivit subventionerad med offentliga medel kommer kommunens invånare och näringsidkare till godo.
- Verka som medfinansiär genom att exempelvis upplåta mark, kanalisation, del i byggnad m.m. för nedsatt eller helt slopad ersättning för alla nät.
- Förbereda kanalisation lämpad för IT-infrastruktur vid alla anläggnings- och byggnadsarbeten.
- Påverka genom upphandling. Kommunen är den i särklass största köparen av IT-kommunikation inom sitt geografiska område.
- Tillse att totalförsvarets krav på säkerhet och tillgänglighet av telekommunikationssystem vid kris och krig, särskilt ska beaktas vid fiberutbyggnad.

Samverkan med närbelägna kommuner

Ödeshögs kommun medverkar aktivt i en kommunal IT-samverkan tillsammans med kommunerna Boxholm, Kinda, Vimmerby, Ydre och Åtvidaberg. Ödeshögs kommun har och kommer att ha samarbete med omkringliggande kommuner med vissa kommunala verksamheter. För att kostnadseffektivt lösa anslutningar av fastigheter intill kommungränserna bör samarbete med närbelägna kommuner uppmärksammas när nya områden planeras.

Byalag

Byalagsmodellen innebär att företag och hushåll sluter sig samman och själva sköter exempelvis marktillträdesfrågor och det rena mobiliseringsarbetet samt utför grävning och anläggning av kanalisation. Byalaget tillser att markavtal undertecknas så att kommunen får anlägga kanalisation för bredband på privat mark som ägs av byalagets medlemmar. Byalaget kan med egna resurser och med eget arbete till överkomliga kostnader anlägga områdesnät. Anslutning av områdesnät till stamnätet sker enligt anvisning från kommunen som i sin tur ansvarar för drift och underhåll av nätet ända fram till den enskildes fastighet.

Principer för utbyggnad

Följande principer för anslutning tillämpas vid byggnation:

- Alla fasta boenden ska få möjlighet att ansluta sig.
- Områden med stort engagemang från invånarna prioriteras.
- Kommunal verksamhet prioriteras.
- Områden med hög anslutningsgrad prioriteras.
- Områden med närhet till existerande IT-infrastruktur prioriteras.
- Samverkan vid fiberutbyggnad ska ske med tekniska kontoret så långt som möjligt i samband med planerad vägbyggnation, utbyggnad av vatten och avlopp samt vid underhåll av befintliga anläggningar.
- Kommunen samarbetar med kommersiella parter i syfte att uppnå största möjliga nytta för medborgarna.
- Utbyggnad ska alltid göras för att i största möjligaste mån göra det möjligt för framtida återetableringar. Exempelvis att det finns tillräckligt med kanalisation och brunnar för att ansluta fastigheter som väljer att ansluta sig senare.

Kommunens nulägesanalys

Till ytan är Ödeshögs kommun ungefär 434 km² och befolkningen var 5 323 invånare år 2018. I kommunen bor det ungefär 12,3 personer per km² och ungefär 45 % av kommunens befolkning bor utanför kommunens tätorter, Ödeshög och Hästholmen.

I det följande presenteras två tabeller som visar andelen av hushållen som har tillgång till fast bredband samt tillgång, eller absolut närhet, till bredband, även kallat ”Homes passed”. Homes passed innebär att hushållen finns i den absoluta närheten av redan fiberanslutna byggnader. I Post- och telestyrelsens kartläggning för 2018 anges absolut närhet som 50 meter. I Ödeshögs kommun finns det totalt 2 548 hushåll, vilket har approximerats med hjälp av antalet bostadslägenheter. Tabell 2 kan jämföras med de mål som regeringen och regionen har satt upp till 2025.

Tillgång till fast bredband – 2018

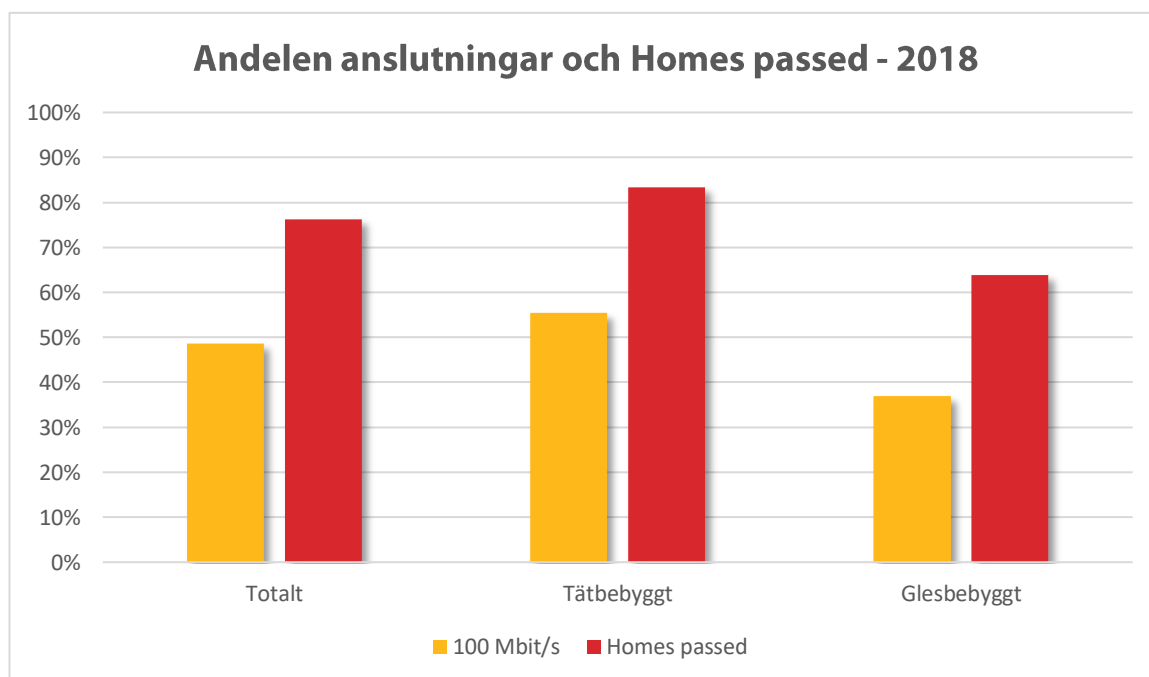
Hastighet	Totalt	Tätbebyggt	Glesbebyggt
1 Mbit/s	100.00 %	100.00 %	100.00 %
3 Mbit/s	100.00 %	100.00 %	100.00 %
10 Mbit/s	100.00 %	100.00 %	100.00 %
30 Mbit/s	87.56 %	99.50 %	66.88 %
100 Mbit/s	48.67 %	55.42 %	36.98 %

Tabell 1 – Tillgång till bredband i Ödeshögs kommun. Källa: Post- och telestyrelsen, 1 okt 2018.

Tillgång till, eller absolut närhet, till fast bredband (Homes passed) – 2018

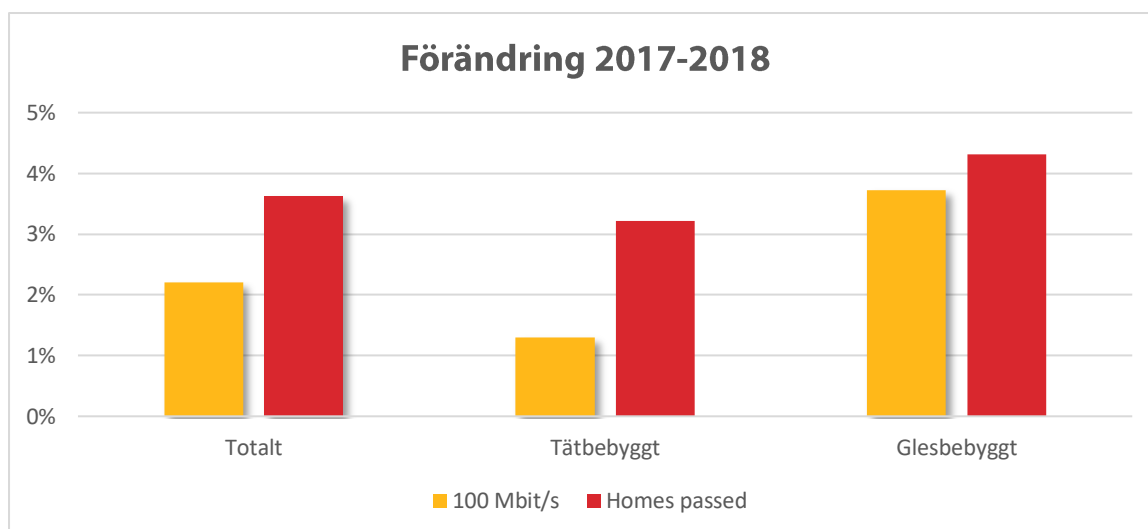
Hastighet	Totalt	Tätbebyggt	Glesbebyggt
30 Mbit/s	91.44 %	99.88 %	76.85 %
100 Mbit/s	76.22 %	83.34 %	63.88 %
1 Gbit/s	76.22 %	83.34 %	63.88 %

Tabell 2 – Tillgång till, eller absolut närhet, till bredband i Ödeshögs kommun. Källa: Post- och telestyrelsen, 1 okt 2018.

Figur 1 – Andelen anslutningar och Homes passed. Källa: Post- och telestyrelsen, 1 okt 2018.

Av tabellerna 1 och 2 samt figur 1 går det utläsa att det är många hushåll som har absolut närhet till fiber men som inte har anslutit sig. Det är endast 63,85 % av alla de som har absolut närhet till fiber som har anslutit sig.

Figur 2 – Förändring mellan 2017-2018. Källa: Post- och telestyrelsen, 1 okt 2018.

Figur 2 visar förändringen gällande tillgången till 100 Mbit/s mellan åren 2017 och 2018 i kommunen. Tyvärr går det inte se längre tillbaka i tiden då statistiken kring ”Homes passed” började framställas från 2017. Totalt fick ungefär 4 % fler av hushållen i kommunen möjlighet att ansluta sig till snabbt bredband år 2018 i jämförelse med året 2017. Generellt sett, om kommunen håller samma utbyggnadstakt, kommer det ta ungefär 6 år från idag för att nå målet om att 99,9 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 100 Mbit/s år 2025. Dock är det flera hushåll på landsbygden som är belägna där en fiberanslutning blir väldigt kostsam. Det går därför att anta att utbyggnadstakten kommer stagnera då det blir dessa hushåll som blir kvar. För att nå målet bör flera tekniker användas och utbyggnadstakten bör ökas kraftigt där det är möjligt.

Yttäckning för mobilt bredband och mobiltelefoni – 2018

Mobilt bredband:	%
1 Mbit/s via HSPA eller LTE	99.32 %
1 Mbit/s via HSPA eller LTE (exkl. 450 MHz)	98.92 %
10 Mbit/s via HSPA eller LTE	99.32 %
10 Mbit/s via HSPA eller LTE (exkl. 450 Mhz)	98.92 %
30 Mbit/s via LTE	14.92 %
Mobiltelefoni:	%
Mobiltelefoni via GSM eller HSPA	99.52 %

Tabell 3 – Yttäckning för mobilt bredband och mobiltelefoni i Ödeshögs kommun, år 2018. Källa: Post- och telestyrelsen.

Ödeshögs kommuns mål och insatser

I detta program har kommunen antagit två stycken mål för bredbandsutbyggnaden, vilka är identiska med två av Region Östergötlands uppsatta mål. Kommunen har inte valt att anta målet om att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020. Prognoser visar att målet inte kommer nås nationellt, regionalt eller inom Ödeshögs kommun.

I stället för att ange strategiska områden har Ödeshögs kommun valt att ta fram sex stycken särskilda insatser för att nå målen. Insatserna är anpassade till kommunens behov och arbete, vilket gör att insatserna upplevs mer konkreta.

Mål för bredbandsutbyggnaden

Kommunens mål gällande bredbandsutbyggnaden är följande:

- År 2023 bör hela Ödeshögs kommun ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
- År 2025 ska hela Ödeshögs kommun ha tillgång till snabbt bredband
  - 98 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s
  - 99,9 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 100 Mbit/s
  - 100 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 30 Mbit/s

Insatser för att nå målen

- **Fånga upp återetableringar**
  - Programmet visar att det finns flera hushåll i kommunen som har absolut närhet till fiber och som inte har anslutit sig. En del fastighetsägare känner även inte till att de har möjlighet att ansluta sig till fiber. I områden där det finns flera hushåll som har absolut närhet till fiber bör kommunen skicka ut informationsblad samt intresseblanketter till dessa hushåll. Där återetableringar är möjligt har kommunen tidigare lagt ned investeringar. Kommunen kan därför gå miste om intäkter om dessa hushåll inte ansluts, intäkter som kan medfinansiera utbyggnaden av nätet.
- **Framhäva fördelarna och nyttan med bredband**
  - Genom att framhäva fördelarna och nyttan med bredband kan fler fastighetsägare bli intresserade av bredband. Detta kan leda till att fler återetableringar genomförs samt att fler fastighetsägare ansluter sig till aktuella bredbandsprojekt. Bredbandsprojekt på landsbygden är ofta beroende av en bestämd anslutningsgrad för att kunna genomföras och det är därför av stor vikt att fastighetsägarna känner till nyttan av bredband.
- **Upprätta en handlingsplan**
  - Kommunen ska upprätta en handlingsplan som ska fungera som ett planeringsverktyg i bredbandsutbyggnaden. Handlingsplanen ska underlätta utbyggnaden av kommunens passiva fibernät och i sin tur gör det lättare att uppnå uppsatta mål. Handlingsplanen ska redovisa områden för utbyggnad, prioriteringsordning, tidsperspektiv samt uppskattade kostnader. Handlingsplanen kan sedan ligga till grund för kommande bredbandsprojekt och teknikval.
- **Samordning**
  - Kommunen ska, i samtliga fall, samordna utbyggnaden av fibernätet i samband med utbyggnaden av annan infrastruktur där tillfälle ges. En av anledningarna är att utbyggnaden inte blir lika kostsam. En annan anledning är att intrånget för fastighetsägarna inte blir lika påtagligt då markarbetet sker under samma tillfälle, vilket även kan underlätta till att markupplåtelseavtal tecknas. Kommunen ska även försöka ha regelbundna träffar med andra aktörer inom infrastrukturen där framtida samförläggningar kan identifieras och diskuteras.

- **God förberedelse inför beslutsomgångar om bredbandsstöd**
  - Genom god förberedelse och planering inför kommande beslutsomgångar om bredbandsstöd kan kommunen lämna fullständiga och väl utförda ansökningar om bredbandsstöd, vilket ökar chanserna till att stöden beviljas. Det leder även till att det går att förankra projekten till fastighetsägarna i ett tidigt skede, vilket kan öka chanserna till att fler fastighetsägare blir intresserade. Idag är många av bredbandsprojekten på landsbygden beroende av dessa stödmedel.

- **Geografisk inventering av fiberanslutna**
  - Genom att geografiskt redovisa fiberanslutna adressplatser i kommunen blir det lättare att analysera vilka som är anslutna samt vilka som kan bli anslutna genom återetableringar. Genom den geografiska redovisningen går det även se vilka adressplatser som har lämnat intresse för fiber, vilket gör att det blir lättare att se om det är flera inom ett geografisk angränsat område som har lämnat intresse.

Källor

1. Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi, Regeringen Sverige.
<https://www.regeringen.se/4b00e7/contentassets/a1a50c6a306544e28ebaf4f4aa29a74e/sverige-helt-uppkopplat-2025-slutlig.pdf>
2. Bredbandsstrategi för Östergötland 2018-2025, Region Östergötland.
<https://www.regionostergotland.se/PageFiles/16036/Bredbandsstrategi%20f%C3%B6r%20%C3%96sterg%C3%B6tland%202018-2025.pdf>
3. PTS mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2018, Post- och telestyrelsen.
<https://www.pts.se/globalassets/startpage/dokument/icke-legala-dokument/rapporter/2019/internet/bredbandskartlaggning/pts-mobiltacknings---och-bredbandskartlaggning-2018.pdf>
4. PTS – Statistikportalen, Post- och telestyrelsen
<https://statistik.pts.se/mobiltackning-och-bredband/statistik/>

Ödeshögs kommun

Växel: 0144-350 00
E-post: kommun@odeshog.se
Stora torget 3, 599 80 Ödeshög
www.odeshog.se